

Przewodnik dla beneficjentów FE SL 2021-2027 – wersja 5

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
1.	1. Zasady realizacji projektów 1.1 Zasady horyzontalne, str. 7	Brak zapisu	Ponadto na stronie dedykowanej funduszom europejskim znajdziesz standardy, poradnik czy wskazówki, które zostały opracowane z myślą o tworzeniu przestrzeni lub rozwiązań organizacyjnych/technicznych skierowanych do osób ze szczególnymi potrzebami.	Wskazanie strony internetowej ze standardami, wytycznymi oraz poradnikiem w zakresie tworzenia rozwiązań skierowanych do osób ze szczególnymi potrzebami
2.	1. Zasady realizacji projektów 1.5 Udzielanie pomocy publicznej, pomocy de minimis – str. 16	1. Pomoc publiczna to nie to samo co pomoc de minimis. Pomoc de minimis, nie spełnia wszystkich przesłanek wystąpienia pomocy publicznej. Ze względu na swoją niską wartość nie jest w stanie naruszyć konkurencji lub wywierać	1. Pomoc publiczna to nie to samo co pomoc de minimis. Pomoc de minimis, nie spełnia wszystkich przesłanek wystąpienia pomocy publicznej. Ze względu na swoją niską wartość nie jest w stanie naruszyć konkurencji lub wywierać wpływu na handel między Państwami Członkowskimi. Zasady przyznawania pomocy de minimis reguluje odpowiednie rozporządzenie de	Zmiana w związku z obowiązaniem dwóch podstaw prawnych w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i>

		<p>wpływu na handel między Państwami Członkowskimi.</p> <p>Zasady przyznawania pomocy de minimis reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. W rozporządzeniu określona została maksymalna kwota pomocy, jaką Państwo udzielić może jednemu podmiotowi gospodarczemu na przestrzeni 3 lat.</p> <p>Sugerujemy, by do przeliczenia wolnego limitu uwzględnić kurs euro wskazany w regulaminie wyboru. Jeśli jednak zastosujesz inny kurs, uzasadnij jego wybór. Pamiętaj! Wolny limit będzie podlegał ponownemu przeliczeniu po kursie na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.</p> <p>Jeżeli z powodu udzielenia nowej pomocy de minimis dozwolone pułapy zostałyby przekroczone, nowa pomoc nie może być objęta przepisami rozporządzenia w sprawie pomocy de minimis.</p> <p>Przy udzielaniu pomocy de minimis ważne jest ustalenie istnienia powiązania pomiędzy innymi podmiotami, co skutkowałoby</p>	<p>minimis. W rozporządzeniu określona została maksymalna kwota pomocy, jaką Państwo udzielić może jednemu podmiotowi gospodarczemu na przestrzeni 3 lat.</p> <p>Sugerujemy, by do przeliczenia wolnego limitu uwzględnić kurs euro wskazany w regulaminie wyboru. Jeśli jednak zastosujesz inny kurs, uzasadnij jego wybór. Pamiętaj! Wolny limit będzie podlegał ponownemu przeliczeniu po kursie na dzień podpisania umowy o dofinansowanie.</p> <p>Jeżeli z powodu udzielenia nowej pomocy de minimis dozwolone pułapy zostałyby przekroczone, nowa pomoc nie może być objęta przepisami rozporządzenia w sprawie pomocy de minimis.</p> <p>Przy udzielaniu pomocy de minimis ważne jest ustalenie istnienia powiązania pomiędzy innymi podmiotami, co skutkowałoby uznaniem całej grupy za jedno przedsiębiorstwo. Informacje w tym zakresie znajdują się w zapisach odpowiedniego rozporządzenia de minimis.</p> <p>W przypadku udzielenia pomocy de minimis, po podpisaniu umowy o dofinansowanie, wystawimy zaświadczenie o udzielonej pomocy.</p>	
--	--	---	--	--

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>uznaniem całej grupy za jedno przedsiębiorstwo. Informacje w tym zakresie znajdują się w art. 2 ust. 2 rozporządzenia 1407/2013.</p> <p>W przypadku udzielenia pomocy de minimis, po podpisaniu umowy o dofinansowanie, wystawimy zaświadczenie o udzielonej pomocy.</p>		
3.	1. Zasady realizacji projektów 1.7 Promowanie projektów, str. 24	Jeśli Twój projekt ma strategiczne znaczenie lub jego całkowity koszt przekracza 10 mln euro Twoim obowiązkiem jest zorganizowanie wydarzenia informacyjnego lub działań komunikacyjnych, oraz włączenie nas w te działania oraz Komisję Europejską w odpowiednim terminie.	Jeśli Twój projekt ma znaczenie strategiczne ¹ lub jego całkowity koszt przekracza 10 mln euro Twoim obowiązkiem jest zorganizowanie wydarzenia informacyjnego lub działań komunikacyjnych, oraz włączenie nas w te działania oraz Komisję Europejską w odpowiednim terminie.	Doprecyzowanie zapisu poprzez dodanie w przypisie definicji projektu o znaczeniu strategicznym
4.	2. Zmiany w projekcie i umowie 2.6 Zabezpieczenie prawidłowej	Brak zapisu	Wzór weksla in blanco oraz deklaracji wekslowej, składanej wraz z wekslem in blanco będącym jedną z form zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie, zamieszczony jest na	Doprecyzowanie zapisu

¹ Projekt, wykazany w załączniku nr 10 do Kontraktu Programowego dla Województwa Śląskiego, który wnosi znaczący wkład w osiągnięcie celów programu i który podlega szczególnym środkom dotyczącym monitorowania i komunikacji

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	realizacji umowy, str. 43		stronie internetowej programu FE SL 2021-2027	
5.	3.Zasady monitorowania, 3.1 Monitorowanie i rozliczanie wskaźników, str. 44	<p>Uwaga!</p> <p>Wymagania dotyczące doboru, monitorowania, rozliczania i utrzymania wskaźników opisaliśmy w Instrukcji szacowania, rozliczania i monitorowania wskaźników w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 udostępnionych na stronie internetowej programu FE SL 2021-2027.</p> <p>Przykładowe wzory do rozliczenia wskaźników w projekcie zostały ujęte przez nas w ww. Instrukcji.</p>	<p>Uwaga!</p> <p>Wymagania dotyczące doboru, monitorowania, rozliczania i utrzymania wskaźników opisaliśmy w Instrukcji szacowania, rozliczania i monitorowania wskaźników w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 udostępnionych na stronie internetowej programu FE SL 2021-2027 pod każdym naborem oraz w dokumencie Wskaźniki – informacje dla beneficjentów Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (projekty infrastrukturalne- monitorowanie wskaźników na poziomie projektu).</p> <p>Przykładowe wzory do rozliczenia wskaźników w projekcie zostały ujęte przez nas w ww. dokumentach.</p>	Dodanie informacji o nowym dokumencie dot. wskaźników – informacje dla beneficjentów
6.	3.Zasady monitorowania, 3.2 Monitorowanie projektów, 3.2.1 Monitorowanie	<p>4. Dodatkowo należy pamiętać o terminowym dostarczaniu dokumentów związanych z realizacją projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umowy z wykonawcami i podwykonawcami należy 	<p>4. Dodatkowo należy pamiętać o terminowym dostarczaniu dokumentów związanych z realizacją projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – umowy z wykonawcami i podwykonawcami należy załączyć w systemie CST2021 w module 	Doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	projektów w trakcie realizacji, str. 45	załączyć w systemie CST w module „Zamówienia publiczne” zgodnie z Instrukcją Użytkownika SL2021 - Zamówienia Publiczne (...)	„Zamówienia publiczne” zgodnie z Instrukcją Użytkownika SL2021 - Zamówienia Publiczne (...)	
7.	4. Zasady rozliczania projektów 4.7 Harmonogram składania wniosków o płatność w ramach projektu, str. 68	Pamiętaj o złożeniu harmonogramu składania wniosków o płatność za pośrednictwem systemu informatycznego LSI 2021/CST2021 w momencie, gdy Twój projekt zostanie wybrany do dofinansowania. Czyń to we wskazanych okresach, co kwartał, aż do momentu złożenia wniosku o płatność końcową	Pamiętaj o złożeniu harmonogramu składania wniosków o płatność za pośrednictwem systemu informatycznego LSI 2021/CST2021 w momencie, gdy Twój projekt zostanie wybrany do dofinansowania. Ponadto czyń to we wskazanych okresach, co kwartał, aż do momentu złożenia wniosku o płatność końcową. Informacja o kolejnych terminach składania harmonogramów zostanie każdorazowo opublikowana na stronie programu FE SL 2021-2027	Doprecyzowanie zapisu
8.	5. Zasady przeprowadzania kontroli projektów 5.2 Kontrola zamówień, str. 78	Z uwagi na ograniczenia techniczne w CST 2021 (moduł Zamówienia Publiczne) i brak możliwości wyboru trybów pozaustawowych, w przypadku: – zamówień udzielanych na podstawie zasady konkurencyjności i zamówień o wartości przekraczającej 50 000 zł netto (do których nie ma zastosowania ustawa PZP) wszczętych przed	Z uwagi na ograniczenia techniczne w CST 2021 (moduł Zamówienia Publiczne) i brak możliwości wyboru trybów pozaustawowych, w przypadku: – zamówień udzielanych na podstawie zasady konkurencyjności i zamówień o wartości przekraczającej 50 000 zł netto (do których nie ma zastosowania ustawa PZP) wszczętych przed	Doprecyzowywanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>ogłoszeniem regulaminu wyboru trzeba wybrać z listy opcję „tryb podstawowy”;</p> <p>– zamówień wyłączonych ze stosowania zasady konkurencyjności lub ustawy PZP trzeba wybrać z listy opcję „zamówienie z wolnej ręki”.</p> <p>Jako, że w systemie CST 2021 (moduł Zamówienia Publiczne) nie ma miejsca na wskazanie nazwy zamówienia, taką nazwę należy wpisać w polu „uwagi”. W polu tym należy także wpisać odnośnik do strony postępowania</p>	<p>ogłoszeniem regulaminu wyboru trzeba wybrać z listy opcję „tryb podstawowy”;</p> <p>– zamówień wyłączonych ze stosowania zasady konkurencyjności lub ustawy PZP trzeba wybrać z listy opcję „zamówienie z wolnej ręki”.</p> <p>W polu „uwagi” należy wpisać odnośnik do strony postępowania.</p>	
9.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) , str. 85	Do oceny kwalifikowalności wydatków zastosowanie mają zasady określone w Wytycznych kwalifikowalności, przepisy zamieszczone w tym dokumencie, SZOP, zapisach regulaminów wyboru projektów, jak również zapisach wskazanych w podstawach prawnych pomocy publicznej (jeśli wystąpi).	<p>Zasady ogólne</p> <p>Do oceny kwalifikowalności wydatków zastosowanie mają zasady określone w Wytycznych kwalifikowalności, przepisy zamieszczone w tym dokumencie, SZOP, zapisach regulaminów wyboru projektów, jak również zapisach wskazanych w podstawach prawnych pomocy publicznej (jeśli wystąpi).</p>	Doprecyzowanie zapisu
10.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL	A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednio wydatki spełniające wymogi wskazane w części I. Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne,	A.W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednio wydatki spełniające wymogi wskazane w części Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które	Doprecyzowanie zapisu

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach, str. 97, 98, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 114, 116, 120, 121, 124, 127, 129, 132, 134, 137, 138, 140, 141, 143, 144, 145, 147, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 167, 168, 171, 173, 175, 177, 178, 179, 182, 183, 184	które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania	bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania	
11.	8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL	5. Zakup/montaż/budowa magazynu energii elektrycznej na potrzeby istniejącej instalacji OZE ² ; magazyny	5. Zakup/montaż/budowa magazynu energii elektrycznej na potrzeby	Usunięcie limitów dla poszczególnych instalacji OZE, przy

² magazyn energii musi być przeznaczony na potrzeby istniejącej instalacji OZE, rozumianej jako instalacja OZE, która będzie produkować energię najpóźniej do dnia uruchomienia magazynu energii na potrzeby tej instalacji

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet II, działanie 2.6 Odnawialne źródła energii str. 110	<p>w projekcie należy dobierać zgodnie z limitem dla mocy instalacji OZE, dla której jest planowany magazyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wiatr: nie więcej niż 5 MWe, – biomasa: nie więcej niż 5 MWe, – biogaz: nie więcej niż 0,5 MWe, – woda: nie więcej niż 5 MWe, – promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWe; <p>Limit dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE współpracujących z magazynami energii ujętymi w kosztach kwalifikowalnych w ramach projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych i projektów grantowych.</p>	<p>istniejącej instalacji OZE⁴; magazyny w projekcie należy dobierać zgodnie z limitem dla mocy instalacji OZE, dla której jest planowany magazyn. Limity dookreślono w SZOP i Regulaminie wyboru projektów.</p> <p>6. Zakup/montaż/budowa magazynu energii cieplnej na potrzeby istniejącej instalacji OZE⁵; magazyny w projekcie należy dobierać zgodnie z limitem dla mocy instalacji OZE, dla której jest planowany magazyn. Limity dookreślono w SZOP i Regulaminie wyboru projektów</p>	<p>jednoczesnym wskazaniem, że limity dookreślono w SZOP oraz w regulaminie wyboru projektów</p>

⁴ magazyn energii musi być przeznaczony na potrzeby istniejącej instalacji OZE, rozumianej jako instalacja OZE, która będzie produkować energię najpóźniej do dnia uruchomienia magazynu energii na potrzeby tej instalacji

⁵ jw.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>6. Zakup/montaż/budowa magazynu energii ciepłej na potrzeby istniejącej instalacji OZE³; magazyny w projekcie należy dobierać zgodnie z limitem dla mocy instalacji OZE, dla której jest planowany magazyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biomasa: nie więcej niż 5 MWth, - promieniowanie słoneczne: nie więcej niż 0,5 MWth, - geotermia: nie więcej niż 2 MWth, - biogaz: nie więcej niż 0,5 MWth. <p>Limit dotyczy sumarycznej mocy wszystkich jednostek wytwórczych danego rodzaju OZE współpracujących z magazynami energii ujętymi w kosztach kwalifikowalnych w ramach projektu. Zaproponowane limity mocy nie dotyczą projektów realizowanych przez klastry energii lub spółdzielnie energetyczne oraz projektów parasolowych i projektów grantowych.</p>		

³ jw.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
12.	<p>8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet II, działanie 2.8 Wsparcie dla klimatu, oraz działanie 2.9 Wsparcie dla klimatu-ZIT, str. 113</p>	<p>5. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (...) • zwiększenie stabilności zboczy poprzez m.in. nadsypanie lub podparcie, zastosowanie • konstrukcji oporowych, przypory z wykorzystaniem np. geowłókniny, geokraty, gwoździ, kotew, siatek stalowych, palowania, osuszania gruntów, iniekcji, zmiany nachylenia stoku (np. tarasowanie, budowanie stopni, obniżenie wysokości), • (...) 	<p>6. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (...) • zwiększenie stabilności zboczy poprzez m.in. nadsypanie lub podparcie, • Zastosowanie konstrukcji oporowych, przypory z wykorzystaniem np. geowłókniny, geokraty, gwoździ, kotew, siatek stalowych, palowania, osuszania gruntów, iniekcji, zmiany nachylenia stoku (np. tarasowanie, budowanie stopni, obniżenie wysokości), • (...) 	Zmiany techniczne
13.	<p>8. Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet III,</p>	3.1. Zakup taboru autobusowego i trolejbusowego – ZIT	Zakup taboru autobusowego/trolejbusowego – ZIT	Omyłka pisarska

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	działanie 3.1 Zakup taboru autobusowego/trol ejbusowego – ZIT, str. 127			
14.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IV, działanie 4.1 Drogi wojewódzkie, str. 138	B. <u>Wydatki niekwalifikowane</u> : 1. Drogi wewnętrzne, dojazdy do posesji oraz drogi serwisowe znajdujących się poza pasem drogowym; 2. Budowa/ przebudowa parkingów i parkingów typu P&R w centrach miast; 3. Środki transportu; 4. Używane środki trwałe; 5. Bieżące remonty i konserwacje, tj. działania przywracające infrastrukturę do pierwotnego stanu (bez poprawy parametrów drogi); 6. Drogi o nacisku na oś napędową poniżej 11,5 t; 7. Rejestratory prędkości (generujące przychody); 8. Wydatki w ramach cross-finansingu	C. <u>Wydatki niekwalifikowane</u> : 1. Drogi wewnętrzne, dojazdy do posesji oraz drogi serwisowe znajdujących się poza pasem drogowym (których realizacja nie wynika wprost z przepisów prawa); 2. Budowa/ przebudowa parkingów i parkingów typu P&R w centrach miast; 3. Środki transportu; 4. Używane środki trwałe; 5. Bieżące remonty i konserwacje, tj. działania przywracające infrastrukturę do pierwotnego stanu (bez poprawy parametrów drogi); 6. Drogi o nacisku na oś napędową poniżej 11,5 t; 7. Rejestratory prędkości (generujące przychody); 8. Wydatki w ramach cross-finansingu.	Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
15.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym - ZIT , str. 156	9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym	9.1 Zwiększenie roli kultury i turystyki w rozwoju subregionalnym - ZIT	Omyłka pisarska
16.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.3	A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części I. Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i	A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. <u>Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i</u>	Doprecyzowanie zakresu wydatków kwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	Rewitalizacja obszarów miejskich, str. 162-163	<p>bezpieczeństwa na obszarach miejskich i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego); 3. Prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie, instalacyjne i adaptacyjne; 4. Wydatki na przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej i komunalnej kolidującej z inwestycją; 5. Wydatki na zagospodarowanie przestrzeni publicznych w tym przyległego otoczenia obiektów; 6. Elementy małej architektury; 7. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu; 	<p><u>bezpieczeństwa na obszarach miejskich</u> i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego); 3. Prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie, instalacyjne i adaptacyjne; 4. Wydatki na roboty budowlane związane z podłączeniem terenu lub obiektu rewitalizowanego do infrastruktury technicznej (przewody lub urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe i telekomunikacyjne), 5. Wydatki na przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej (przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, 	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>8. Wydatki dot. rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach;</p> <p>9. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań 	<p>elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych) kolidującej z inwestycją;</p> <p>6. Wydatki na zagospodarowanie przestrzeni w tym przyległego otoczenia obiektów;</p> <p>7. Elementy małej architektury;</p> <p>8. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu;</p> <p>9. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>10. Wydatki dot. rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach;</p> <p>11. Wydatki na zachowanie istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych w przestrzeni publicznej;</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw;</p> <p>10. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	<p>12. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw; <p>13. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
17.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.3 Rewitalizacja obszarów miejskich, str. 163-164</p>	<p>B. Wydatki niekwalifikowane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydatki w ramach cross-financingu; 2. Materiały i inne środki nie stanowiące środków trwałych; 3. Środki transportu na potrzeby realizacji projektu; 4. Prace dotyczące poprawy efektywności energetycznej, roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe obiektów stanowiące wyłączny element projektu; 5. Elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji. W miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do 	<p>B. Wydatki niekwalifikowane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydatki w ramach cross-financingu; 2. Materiały i inne środki nie stanowiące środków trwałych; 3. Środki transportu na potrzeby realizacji projektu; 4. Prace dotyczące poprawy efektywności energetycznej 5. Roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe, prace porządkowe stanowiące wyłączny element projektu; 6. Elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji⁶ W miastach projekty nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani 	<p>Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania</p>

⁶ Przez operację należy rozumieć grupę projektów rewitalizacyjnych danej gminy wybranych do dofinansowania w ramach CP5. W działaniu 9.3. Rewitalizacja obszarów miejskich ww. limit weryfikowany będzie na poziomie pojedynczego projektu.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>zwiększenia natężenia ruchu samochodowego;</p> <p>6. Roboty dotyczące zwiększania powierzchni nieprzepuszczalnych w miastach (np. placów, rynków);</p> <p>7. Roboty budowlane dotyczące budynku(-ów) mieszkalnego, w tym roboty dotyczące części wspólnych;</p> <p>8. Zabezpieczenie obiektu (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.) nie stanowiące elementu szerszej inwestycji (wyłączny element projektu);</p> <p>9. Budowa nowych obiektów dopuszczalna tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach;</p> <p>10. Wycinka drzew i krzewów, chyba że udokumentowano zagrożenie z ich strony np. wyniku spróchnienia.</p>	<p>nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego;</p> <p>7. Roboty dotyczące zwiększania powierzchni nieprzepuszczalnych w miastach (np. placów, rynków);</p> <p>8. Roboty budowlane dotyczące budynku(-ów) mieszkalnego, w tym roboty dotyczące części wspólnych;</p> <p>9. Wydatki w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe) oraz reagowania na zagrożenia nie stanowiące elementu szerszej inwestycji (wyłączny element projektu);</p> <p>10. Prace polegające wyłącznie na renowacji, konserwacji, rewaloryzacji i restauracji obiektów zabytkowych (w tym pomników);</p> <p>11. Budowa nowych obiektów dopuszczalna tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach;</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
			12. Wycinka drzew i krzewów, chyba że udokumentowano zagrożenie z ich strony np. wyniku spróchnienia.	
18.	Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST) 8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.5 Rewitalizacja obszarów wiejskich, str. 164-165	A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części I. Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie i które wpisują się między innymi w następujące kategorie: 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego);	A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. <u>Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwojowi społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie</u> i które wpisują się między innymi w następujące kategorie: 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego);	Doprecyzowanie zakresu wydatków kwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>3. Prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie, instalacyjne i adaptacyjne;</p> <p>4. Wydatki na przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej i komunalnej kolidującej z inwestycją;</p> <p>5. Wydatki na zagospodarowanie przestrzeni publicznych w tym przyległego otoczenia obiektów na cele realizacji zadań i funkcji niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb społeczności gmin wiejskich;</p> <p>6. Elementy małej architektury;</p> <p>7. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>8. Wydatki dot. rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach;</p> <p>9. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile</p>	<p>3. Prace budowlane, konserwatorskie, restauratorskie, instalacyjne i adaptacyjne;</p> <p>4. Wydatki na roboty budowlane związane z podłączeniem terenu lub obiektu rewitalizowanego do infrastruktury technicznej (przewody lub urządzenia wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłownicze, elektryczne, gazowe i telekomunikacyjne),</p> <p>5. Wydatki na przebudowę istniejącej infrastruktury technicznej (przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych) kolidującej z inwestycją;</p> <p>6. Wydatki na zagospodarowanie przestrzeni w tym przyległego otoczenia obiektów na cele realizacji zadań i funkcji niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb społeczności gmin wiejskich;</p> <p>7. Elementy małej architektury;</p> <p>8. Zakup sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu;</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw; <p>10. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	<p>9. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>10. Wydatki dot. rozwiązań cyfrowych, zwłaszcza zdalnego dostępu do usług publicznych, dostępnych w rewitalizowanych obiektach i przestrzeniach;</p> <p>11. Wydatki na zachowanie istniejących drzew i krzewów, poprawy warunków ich wzrostu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnych w przestrzeni publicznej;</p> <p>12. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, 	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
			<ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw; <p>13. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	
19.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet IX, działanie 9.5 Rewitalizacja obszarów</p>	<p><u>B. Wydatki niekwalifikowane:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydatki w ramach cross-financingu; 2. Materiały i inne środki nie stanowiące środków trwałych; 3. Nabycie środków transportu na potrzeby realizacji projektu; 4. Prace dotyczące poprawy efektywności energetycznej obiektów stanowiące wyłączny element projektu; 	<p><u>B. Wydatki niekwalifikowane:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wydatki w ramach cross-financingu; 2. Materiały i inne środki nie stanowiące środków trwałych; 3. Nabycie środków transportu na potrzeby realizacji projektu; 4. Prace dotyczące poprawy efektywności energetycznej obiektów stanowiące wyłączny element projektu; 	<p>Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania</p>

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	wiejskich, str. 165-166	<p>5. Roboty rozbiórkowe i wyburzeniowe stanowiące dominujący element projektu;</p> <p>6. Elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji;</p> <p>7. Roboty budowlane dotyczące budynku(-ów) mieszkalnego, w tym roboty dotyczące części wspólnych. Zabezpieczenie obiektu (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.) nie stanowiące elementu szerszej inwestycji (wyłączny element projektu);</p> <p>8. Budowa nowych obiektów dopuszczalna tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.</p> <p>9. Wycinka drzew i krzewów chyba że udokumentowano zagrożenie z</p>	<p>5. Roboty rozbiórkowe, wyburzeniowe, prace porządkowe stanowiące wyłączny element projektu;</p> <p>6. Elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji⁷;</p> <p>7. Roboty budowlane dotyczące budynku(-ów) mieszkalnego, w tym roboty dotyczące części wspólnych.</p> <p>8. Wydatki w zakresie podniesienia poziomu bezpieczeństwa (np. monitoring, oświetlenie, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe) oraz reagowania na zagrożenia nie stanowiące elementu szerszej inwestycji (wyłączny element projektu);</p> <p>9. Prace polegające wyłącznie na renowacji, konserwacji, rewaloryzacji i restauracji obiektów zabytkowych (w tym pomników).</p>	

⁷ Przez operację należy rozumieć grupę projektów rewitalizacyjnych danej gminy wybranych do dofinansowania w ramach CP5. W działaniu 9.5. Rewitalizacja obszarów wiejskich ww. limit weryfikowany będzie na poziomie pojedynczego projektu.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		ich strony np. w wyniku spróchnienia.	<p>10. Budowa nowych obiektów dopuszczalna tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.</p> <p>11. Wycinka drzew i krzewów chyba że udokumentowano zagrożenie z ich strony np. w wyniku spróchnienia.</p>	
20.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.12 Poprawa mobilności mieszkańców regionu i spójności transportowej podregionów górniczych str. 179-181</p>	<p>A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części I. Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <p>1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w</p>	<p>A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <p>1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL);</p> <p>2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski,</p>	<p>Zmiana porządkująca wprowadzona w celu zachowania spójności z pozostałą częścią kosztów wyodrębnionych w działaniu</p>

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>szczegółności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL);</p> <p>2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego);</p> <p>– Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne, Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe⁸, drogi rowerowe, przejścia dla pieszych</p>	<p>kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego);</p> <p>3. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne,</p> <p>4. Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe⁹, drogi rowerowe, przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych,</p>	

⁸ W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

⁹ W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Infrastruktura do tankowania/ladowania pojazdów zasilanych paliwami zeroemisyjnymi (elektryczne, wodorowe), – Budowa велоstrad zgodnych ze standardami określonymi w Regionalnej Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego; – Oświetlenie i oznakowanie tras rowerowych objętych projektem, – Miejsca Odpoczynku Rowerzystów (MOR), – Systemy zliczające ilość osób korzystających z tras rowerowych; <p>3. Zakup wyposażenia (w zakresie obsługi podróżnych, np. ławki, stoliki, krzesła, szafki, itp.);</p> <p>4. Nowy tabor autobusowy zeroemisyjny;</p> <p>5. Systemy SDiP i ITS;</p> <p>6. Kampanie informacyjno-edukacyjne kształtujących świadomość</p>	<p>5. Infrastruktura do tankowania/ladowania pojazdów zasilanych paliwami zeroemisyjnymi (elektryczne, wodorowe),</p> <p>6. Budowa велоstrad zgodnych ze standardami określonymi w Regionalnej Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego;</p> <p>7. Oświetlenie i oznakowanie tras rowerowych objętych projektem,</p> <p>8. Miejsca Odpoczynku Rowerzystów (MOR),</p> <p>9. Systemy zliczające ilość osób korzystających z tras rowerowych;</p> <p>10. Zakup wyposażenia (w zakresie obsługi podróżnych, np. ławki, stoliki, krzesła, szafki, itp.);</p> <p>11. Nowy tabor autobusowy zeroemisyjny;</p> <p>12. Systemy SDiP i ITS;</p> <p>13. Kampanie informacyjno-edukacyjne kształtujących świadomość ekologiczną – w zakresie propagowania korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego i ruchu niezmotoryzowanego;</p> <p>14. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>ekologiczną – w zakresie propagowania korzystania z niskoemisyjnego transportu zbiorowego i ruchu niezmotoryzowanego;</p> <p>7. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne - dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań 	<p>kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne - dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw; <p>15. Działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński);</p> <p>16. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw;</p> <p>8. Działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński);</p> <p>9. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>10. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	<p>17. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	
21.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.12 Poprawa</p>	<p>B. <u>Wydatki niekwalifikowane:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące remonty i konserwacje, tj. działania przywracające infrastrukturę do pierwotnego stanu; 2. Budowa/przebudowa dróg rowerowych (w tym ciągów pieszo-rowerowych) niespełniających standardów i wytycznych określonych w Regionalnej 	<p>B. <u>Wydatki niekwalifikowane:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące remonty i konserwacje; 2. Budowa/przebudowa dróg rowerowych (w tym ciągów pieszo-rowerowych) niespełniających standardów i wytycznych określonych w Regionalnej Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego; 3. Parkingi nie pełniące funkcji park&ride. Parkingi park&ride zlokalizowane w centrach miast pow. 50 tys. mieszkańców; 	<p>Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania</p>

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	mobilności mieszkańców regionu i spójności transportowej podregionów górnictwa str.181	<p>Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego;</p> <p>3. Parkingi nie pełniące funkcji park&ride. Parkingi park&ride zlokalizowane w centrach miast pow. 50 tys. mieszkańców;</p> <p>4. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych)¹⁰;</p> <p>5. Budowa, przebudowa infrastruktury liniowej, w tym drogowej, przeznaczonej dla indywidualnego ruchu zmotoryzowanego;</p> <p>6. Infrastruktura liniowa i punktowa (przystanki, perony, przebudowa linii kolejowej) transportu kolejowego (nie będąca własnością JST).</p>	<p>4. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych)¹¹;</p> <p>5. Budowa, przebudowa infrastruktury liniowej, w tym drogowej, przeznaczonej dla indywidualnego ruchu zmotoryzowanego;</p> <p>6. Infrastruktura liniowa i punktowa (przystanki, perony, przebudowa linii kolejowej) transportu kolejowego (nie będąca własnością JST).</p>	
22.	Wydatki i ich kwalifikowalność w	10.15 Wykorzystanie endogenicznego potencjału podregionu bielskiego	10.15 Wykorzystanie endogenicznego potencjału podregionów górnictwa	Omyłka pisarska

¹⁰ W tym chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej.

¹¹ W tym chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	<p>ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.15 Wykorzystanie endogenicznego potencjału podregionów górnictwa, str. 184</p>			
23.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.15 Wykorzystanie</p>	<p>A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części I. Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie</p>	<p>A. W ramach działania kwalifikowalne są bezpośrednie wydatki spełniające wymogi wskazane w części Wydatki i ich kwalifikowalność – zasady ogólne, które bezpośrednio wynikają z celu szczegółowego działania tj. <u>Umożliwienie regionom i ludności łagodzenia wpływających na społeczeństwo, zatrudnienie, gospodarkę i środowisko skutków transformacji w kierunku osiągnięcia celów Unii na rok 2030 w dziedzinie energii i klimatu oraz w kierunku</u></p>	<p>Doprecyzowanie zakresu wydatków kwalifikowalnych wynikające ze specyfiki działania</p>

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	endogenicznego potencjału podregionów górniczych, str. 184-186	<p>energii i klimatu oraz w kierunku neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego); 3. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne obiektów przyczyniających się do rozwoju gospodarczego podregionu; 	<p><u>neutralnej dla klimatu gospodarki Unii do roku 2050 w oparciu o porozumienie paryskie</u> i które wpisują się między innymi w następujące kategorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumentacja niezbędna do złożenia wniosku i realizacji projektu (w szczególności wymagana przepisami prawa lub wymogami IZ FE SL); 2. Usługi nadzoru, które są niezbędne dla realizacji inwestycji (np. nadzór autorski, kierownik budowy, inspektor nadzoru inwestorskiego); 3. Prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne 4. Budowa, przebudowa i rozbudowa centrów przesiadkowych (m. in. poczekalnie, przystanki, drobna infrastruktura towarzysząca (ławki, wiaty, zadaszenia, oświetlenie), niezbędne ciągi pieszo-rowerowe¹², drogi rowerowe, 	

¹² W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również możliwość budowy lub przebudowy oddzielonych od siebie ciągów pieszych od rowerowych, znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie, są to.:

- Czynniki bezpieczeństwa: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości jest nie zasadna z przyczyn bezpieczeństwa, dopuszcza się oddzielenie tych elementów elementami poprawiającymi bezpieczeństwo, takimi jak bariery, pas zieleni.
- Okoliczności lokalizacyjne: gdy budowa lub przebudowa chodnika i drogi rowerowej jako jednej całości nie jest możliwa z przyczyn lokalnych, takich jak ograniczona przestrzeń lub istniejąca infrastruktura, dopuszcza się oddzielenie tych elementów.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>4. Środki trwałe niezbędne do prawidłowego funkcjonowania obiektów infrastruktury projektu;</p> <p>5. Elementy uwzględniające utworzenie bądź rozbudowę systemów e-informacji turystycznej w powiązaniu z podstawową infrastrukturą projektu;</p> <p>6. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>7. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.: • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym,</p>	<p>przejścia dla pieszych i rowerów, parkingi bike&ride i park&ride, miejsca obsługi podróżnych,</p> <p>5. Infrastruktura do tankowania/ładowania pojazdów zasilanych paliwami zeroemisyjnymi (elektryczne, wodorowe),</p> <p>6. Budowa, dróg rowerowych, ciągów pieszo-rowerowych, велоstrad zgodnych ze standardami określonymi w Regionalnej Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego;</p> <p>7. Oświetlenie i oznakowanie tras rowerowych objętych projektem,\</p> <p>8. Miejsca Odpoczynku Rowerzystów (MOR),</p> <p>9. Systemy zliczające ilość osób korzystających z tras rowerowych;</p> <p>10. Zakup wyposażenia (w zakresie obsługi podróżnych, np. ławki, stoliki, krzesła, szafki, itp.);</p> <p>11. Systemy SDiP i ITS;</p> <p>12. Kampanie informacyjno-edukacyjne kształtujących świadomość ekologiczną – w zakresie propagowania korzystania z</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
		<p>• inne przedsięwzięcia proekologiczne – dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw;</p> <p>8. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	<p>niskoemisyjnego transportu zbiorowego i ruchu niezmotoryzowanego;</p> <p>13. Elementy wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu oraz rozwiązania na rzecz GOZ o ile stanowią mniej niż 50% kosztów kwalifikowanych i znajdują zastosowanie w miejscu realizacji projektu, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwiązania sprzyjające adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie powierzchni zielonych (zielone dachy, ściany, zazielenianie terenu), zagospodarowania wody deszczowej, • rozwiązania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym, • inne przedsięwzięcia proekologiczne - dotyczące transformacji w kierunku celów środowiskowych zrównoważonego rozwoju, w tym poprawy efektywności energetycznej, zastosowania odnawialnych źródeł energii oraz wszystkich innych działań związanych z tzw. zazielenianiem przedsiębiorstw; <p>14. Działania zapewniające powszechnie dostępne, przejrzyste i aktualizowane</p>	

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
			<p>przez kompetentne instytucje informacje w językach obcych (angielski/ukraiński);</p> <p>15. Wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu;</p> <p>16. Inne wydatki bezpośrednie, których nie można zaklasyfikować do żadnej z powyższych kategorii.</p>	
24.	<p>Wydatki i ich kwalifikowalność w ramach FE SL 2021-2027 (EFRR, FST)</p> <p>8.3 Kwalifikowalność w poszczególnych działaniach/ typach Priorytet X, działanie 10.15 Wykorzystanie endogenicznego potencjału podregionów</p>	<p>B. Wydatki niekwalifikowane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zakup środków transportu na potrzeby realizacji projektu; 2. Prace dotyczące poprawy efektywności energetycznej obiektów infrastruktury turystycznej stanowiące wyłączny element projektu; 3. Roboty budowlane dotyczące infrastruktury służącej wyłącznie funkcjom administracyjno-zarządczym; 4. Zabezpieczenie obiektu (np. monitoring, instalacje alarmowe, przeciwpożarowe itp.), roboty 	<p>B. <u>Wydatki niekwalifikowane:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące remonty i konserwacje; 2. Budowa/przebudowa dróg rowerowych (w tym ciągów pieszo-rowerowych) niespełniających standardów i wytycznych określonych w Regionalnej Polityce Rowerowej Województwa Śląskiego 3. Parkingi nie pełniące funkcji park&ride. Parkingi park&ride zlokalizowane w centrach miast pow. 50 tys. mieszkańców; 4. Budowa/ przebudowa chodników (nie dotyczy ciągów pieszo-rowerowych i dróg rowerowych)¹³; 	<p>Doprecyzowanie zakresu wydatków niekwalifikowalnych wynikające ze specyfikacji działania</p>

¹³ W tym chodniki oddzielone od drogi rowerowej, które nie wynikają wprost z poprawy bezpieczeństwa i/ lub okoliczności lokalizacyjnych. Chodnik nie będzie kwalifikowalny jeśli będzie po drugiej stronie drogi w stosunku do ścieżki rowerowej.

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	górnicych, str. 186	rozbiórkowe i wyburzeniowe nie stanowiące elementu szerszej inwestycji (wyłączny element projektu); 5. Materiały i inne środki nie stanowiące środków trwałych.	5. Budowa, przebudowa infrastruktury liniowej, w tym drogowej, przeznaczonej dla indywidualnego ruchu zmotoryzowanego; 6. Infrastruktura liniowa i punktowa (przystanki, perony, przebudowa linii kolejowej) transportu kolejowego (nie będąca własnością JST).	
25.	9. Objaśnienia skrótów i pojęć użytych w przewodniku, str. 189	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 - rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis	Rozporządzenie de minimis - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 29 września 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 w związku z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (obowiązuje do 31.06.2024 r.) lub/oraz Rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis	Zmiana w związku z obowiązywaniem dwóch podstaw prawnych w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i>
26.	10. Wykaz dokumentów stanowiących element zasad realizacji FE SL	Brak zapisu	1. Procedura grantowa w zakresie działań wdrażanych przez Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach FE SL 2021-2027	Dodanie wykazu dokumentów stanowiących element zasad realizacji FE SL

Lp.	Rozdział/ podrozdział, strona	Dotychczasowe brzmienie	Tekst po zmianie	Uzasadnienie
	2021-2027, str. 190		<ol style="list-style-type: none"> 2. Procedura parasolowa w zakresie działań wdrażanych przez Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach FE SL 2021-2027 3. Harmonogram składania wniosków o płatność w systemie LSI 2021 wraz z zasadami i instrukcją wypełniania 4. Wzór weksla i deklaracji wekslowej 5. Zestawienie dokumentów niezbędnych do rozliczenia projektu 6. Niniejszy Przewodnik dla Beneficjentów FE SL 2021-2027 <p>Zgodnie z zapisami umowy (porozumienia/decyzji) o dofinansowanie należy stosować dokumenty umieszczone na stronie internetowej programu FE SL 2021-2027 . Udostępnione dokumenty stanowią element zasad realizacji FE SL 2021-2027, w ramach działań wdrażanych przez Departament Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.</p>	2021-2027
27.	Dodanie linków do wzorów dokumentów stanowiących element zasad realizacji FE SL 2021-2027, zamieszczonych na stronie programu FE SL			